

Emne: Brev til Tana kommune fra Samisk legeforening

Hei.

Samisk legeforening sender herved brev til Tana kommune ved ordfører, varaordfører, kommunedirektør, medlemmer i hovedutvalg for omsorg, oppvekst og kultur, og folkevalgte til kommunestyret i forbindelse med sak om kommunelegestillinger.

Samisk legeforening har blitt informert om kommunelegenes ønske om et pilotprosjekt hvor man ansetter lege i nordsjøturnus for å redusere vaktbelastning på allerede ansatte kommuneleger. Vi er også blitt informert om at dette ble nedstemt i HOOK-utvalget med begrunnelse av at man ønsker å rekruttere ny kommunelege-stilling for å kunne rekruttere samisktalende lege.

Samisk legeforening ser det som et gledelig at Tana kommune ønsker å rekruttere samisktalende leger og er enig i at man skal bevisst gå inn for å rekruttere samisktalende leger. Det vi dog ser på som et problem er at man ikke verdsetter allerede utredet plan fra faste ansatte kommuneleger i kommunen. Vi vil vektlegge viktigheten i å lytte på allerede ansatte fastlegers, hvorav det også er samisktalende leger, tanker og forslag. Dette spesielt for å unngå at disse legene flykter fra kommune-legestillingene i kommunen. Det er viktig å huske på at de har den beste kunnskapen om eget arbeidsforhold og arbeidshverdag. Den viktigste rekrutteringskilden for leger er et godt arbeidsmiljø, mulighet for utvikling, øke kunnskapen og gode arbeidsforhold. Uten dette vil ikke rekruttering, og dermed heller ikke stabilisering av legedekning i kommunen kunne overleve.

Kommunelegene i Tana har gitt uttrykk for en høy vaktbelastning over lang tid som de ikke har ønske om å fortsette med. Det er også vist til at dagens antall på pasientliste ikke medfører økt belastning. Samisk legeforening har fått tilgang til utredning og alternativene som fastlegene frivillig har kommet med til kommunen. Vi viser til at det her har vært gjort en grundig utredning som tar stilling til arbeidsbelastning, arbeidsplan og arbeidsmengde opp mot flere alternativer og finansieringsmetoder. Samisk legeforening støtter dermed kommunelegenes forslag og ønske om prøveprosjekt med nordsjøturnus.

Samisk legeforening ser at dagens fastlegeordning generelt belastes mye av harde vaktplaner og høy belastning i primærhelsetjenesten, og at det medfører vansker med å rekruttere leger. Vi ber derfor at Tana kommune tar stilling til denne problemstillingen også når man videre skal vurdere plan for legetjenesten i Tana. Rekrutteringsvansker gjelder like mye i samiske kjernekommuner og for samisktalende leger som for resten av landet. Det kan også ses ved at flere kommuner i Finnmark også er nødt å gå over til å utlyse samme type stillinger,

også i samisktalende kommuner. Det er også erfart fra f.eks. Karasjok kommune hvor de også har sett seg nødt å forsøke med nordsjøturnus, selv om de over lengre tid har hatt stabil legedekning med samisktalende leger. Det anbefales derfor at Tana kommune videre jobber med å samarbeide og styrke allerede etablerte fastleger. Dette for å unngå at de velger å slutte pga. for høy vaktbelastning. Dette ville vært utrolig synd for hele befolkningen i Tana og Nesseby kommune, som muligens også vil miste den ene samisktalende legen, men også sine kjente fastleger.

Samisk legeforening ser med dette at det er viktigere for allerede ansatte kommuneleger at man fokuserer på redusert vaktbelastning. Dette for at man skal motivere til rekruttering og stabilisering av legedekningen i Tana kommune. Et stabilt og godt arbeidsmiljø med mindre vaktbelastning og mulighet for familieliv er det som for alle er viktig for rekruttering av leger – også samisktalende. Så med å ansette en som er med å ta vaktbelastningen ned vil man med dette bedre forholdene for å også rekruttere både samisktalende og norsktalende leger som ønsker å bli i kommunen.

Nordsjøturnus en like interessant stilling for en samisktalende lege som for en norsktalende, slik at man kan ikke på bakgrunn av ønske om samisktalende leger velge å ikke forsøke pilotprosjektet med begrunnelse for at samisktalende leger ikke ønsker denne formen for arbeid, uten å i det hele tatt lyst ut en slik stilling. Samisk legeforening har i tillegg også vært i kontakt med lokale og samisktalende medisinstudenter og unge leger som ytrer at denne typen stilling er noe flere ønsker å søke på. Denne typen stilling er med å skaffe seg erfaring i samtidig som man har mulighet for lengre perioder med fri. Det kan også være med få leger til å vurdere å etablere seg i Tana. En slik stilling er også svært populær for leger som er mer interessert i det akuttmedisinske perspektivet for en allmennlege. Noe samisk legeforening tror vil rekruttere mange flinke leger og gjøre at man dermed unngår økt bruk av vikarbyrå.

Et annet punkt samisk legeforening anbefaler Tana kommune er å fokusere på samisktalende i andre stillinger ved legekantoret også. Dette for å øke kunnskap og samarbeid. Samisk tolketjenester bør fokuseres mer på blant norsktalende helsepersonell, for da å også kunne styrke den samiske pasientens helsetjenester uten å måtte gjøre endringer i allerede ansatte helsepersonell. Det er også vist at en måte å rekruttere samisktalende leger på er å verdsette kunnskapen den enkelte har. Dette kan være ved å vurdere spesifikke tillegg for samisktalende leger som medfører at leger føler seg verdsatt for sin kunnskap. Dette har f.eks. Finnmarkssykehuset gjort ved å gi 25 000 kr årlig som ekstra lønn til samisktalende, mens Kautokeino kommune gir 50 000 kr årlig for

samiskkunnskapen til legene. Dette er klart med på å føle seg mer anerkjent i en flerspråklig kommune.

Samisk legeforening anbefaler derfor at Folkevalgte i Tana kommune velger å ta stilling til dagens kommunelegers forslag om prøveprosjekt med nordsjøturnus. Dette ved å se saken i form av utfordringer som hele fastlegekrisen har, og utfordringer flere samisktalende kommuner også har med rekruttering av leger. Det er fullt så viktig med et stabilt legetilbud, med uthvilte og motiverte leger, for både den generelle befolkning og den samiske pasient.

Vedlagt finner Word dokument med brevet. Ønskelig brevet også går ut til politikere i Tana kommune for å videreformidle informasjon.

--

Dearvvuođaiguin / Med hilsen / Best regards

Sámi doaktáriid searvi / Samisk legeforening / Sámi Medical Association

Bigan Ovlla geaidnu 3

9730 Kárášjohka / Karasjok

Tlf 476 54 054

www.samiskelegeforening.no

[Facebook](#)